

SAMEN VOOR
BIODIVERSITEIT

Workshop: BKN - van concept en instrumentarium naar uitvoering, hoe doen we dat?

Op woensdag 29 mei 2024 organiseerden Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel en het Ministerie van LNV de [bijeenkomst 'Aan de slag met Basiskwaliteit Natuur'](#) in het Akoesticum in Ede. Naast een inspirerend plenair programma waarin Naturalis, Vogelbescherming Nederland en het Ministerie van LNV verhaal deden, werd de rest van de middag gevuld met verschillende workshops. Provincie Drenthe gaf invulling aan één van de deelsessies.

[De presentatie](#), gegeven door Mark Ronda en Frederiecke Reker van de Provincie Drenthe, begon met een toelichting over wat Basiskwaliteit Natuur (BKN) inhoudt. "Basiskwaliteit Natuur richt zich op het compleet maken en goed inrichten van de omstandigheden in het landschap", vertelt Mark Ronda. Groenblauwe dooradering (GBDA) speelt daarbij een cruciale rol. "Beide worden uitgebreid besproken in de omgevingsvisie van de provincie", laat hij weten.

Drie belangrijke aspecten om tot Basiskwaliteit Natuur te komen zijn:

- De abiotiek, de niet-levende fysieke en chemische componenten van een ecosysteem die van invloed zijn op het milieu en de organismen die erin leven.
- De inrichting, de ruimtelijke samenhang van habitats en de eerdergenoemde Groenblauwe dooradering.
- Het beheer, de mate van natuurinclusiviteit van landbouw, infrastructuur en beheer van de openbareruimte.

Zoektocht

Het uitgangspunt voor de BKN in de provincie Drenthe zijn de landschapstypen zoals die beschreven zijn in de omgevingsvisie. "Per landschapstype wordt een staalkaart gemaakt die inzicht geeft waar het landschap aan zou moeten voldoen. Het geeft aan welke landschapselementen in het betreffende landschapstype voor komen en welke soorten van de BKN daarbij horen", aldus Frederiecke Reker. De uitwerking is bedoeld ter inspiratie, een laagdrempelige instap voor iedereen om te gaan werken aan BKN. BKN is al onderdeel van de omgevingsvisie, maar de provincie Drenthe denkt na over een betere borging in de nieuwe omgevingsvisie. Een vraag hierbij is hoe sturend BKN moet zijn. Daarnaast is de provincie Drenthe bezig met het uitwerken van de aanpak voor de monitoring van BKN, wat toeziet op enerzijds de inventarisatie van de kwaliteit landschapselementen, maar ook op het voorkomen van de bijbehorende soorten.

Handboek Basiskwaliteit Natuur

De provincie is bezig met het ontwikkelen van een handboek over BKN. Hierin staat wat BKN is, wat het beleid en handelsperspectief is. Ook wordt erin opgenomen wat BKN per landschapstype betekent. Het is een interactief handboek, waarbij de gebruiker op een bepaald landschapselement kan klikken om vervolgens te zien welke doelsoorten er zouden moeten zitten. In de presentatie van de provincie is te zien hoe het handboek eruit zal gaan zien. Als gebruiker kan je op een bepaald landschapselement klikken en vervolgens kan je dan zien welke soorten er voor zouden moeten komen. Zo zie je bij de houtwal/singel dat er

bosanemoon en tweestijlige meidoorn kunnen groeien en dat de grote lijster en de roek deze gebruiken als broedplaats.

Handboek groeneblauwe dooradering

Daarnaast is de provincie ook bezig met een handboek voor GBDA. Hierin zijn de landschapstypes in kaart gebracht met de bijbehorende kenmerken. Ook het provinciaal belang en het beleid zijn opgenomen in het handboek. In het handboek wordt per landschapselement opgenomen wat het is, hoe het zit met de aanleg en het beheer, welke beplanting er wordt gedaan en in welk landschapstype het geplaatst kan worden. Daarnaast wordt er per element omschreven wat het oplevert voor de bodem, water, natuur, landschap en landbouw. Als laatste wordt er genoemd voor welke soorten het wat oplevert.

Samenwerkingen en pilotproject

De provincie Drenthe werkt samen met verschillende bedrijven aan praktisch toepasbare handreikingen BKN. Het gaat in eerste instantie om een recreatiepark, voedselbos en een verzorgingsinstelling. De provincie voert daarnaast gesprekken met alle gemeenten over BKN en hoe hier concreet mee aan de slag te gaan. "We vervullen hierbij een faciliterende rol", vertelt Mark Ronda, "omdat de uitwerking en uitvoering van BKN als extra belasting bij de gemeente terecht komt en die vaak beperkt capaciteit hebben om er mee aan de slag te gaan". De rol van de provincie is het delen van kennis, het verlenen van subsidies, het faciliteren van kennisuitwisseling en het landschapsregister stellen zij beschikbaar.

De provincie is momenteel bezig met een pilot Basiskwaliteit Natuur in de Veenkoloniën. Een ander initiatief van de provincie is streekbeheer. Dit initiatief, waarbij de provincie samenwerkt met Landschapsbeheer Drenthe, biedt ondersteuning aan 300 vrijwilligersgroepen. Ook is er een 'Bermberaad', een overleg met betrokkenen over het ecologisch beheer van bermen, wat resulteert in steeds groener wordende bermen. Daarnaast wees de provincie vol trots op het initiatief van 'Berm Scouts'. Vrijwilligers tellen alle nectarplanten binnen een straal van 1 meter rondom hen, en ze doen dit elke 10 meter over een afstand van 100 meter langs de berm.

Met hun veelzijdige aanpak werkt de provincie Drenthe, ondanks de zoektocht en uitdagingen, gestaag aan een groener en biodiverser landschap.

Samengevat:

Per landschapstype wordt er een staalkaart gemaakt en hier komen de soorten van BKN weer terug, om zo GBDA te koppelen aan BKN. GBDA is niet hetzelfde als BKN. Waar provincie nog naar op zoek is, is hoe gaan we deze instrumenten gebruiken? Worden het inspiratie documenten? Hoe sturend gaan we BKN laten worden? Ze gaan het in ieder geval in hun omgevingsvisie toevoegen. Daarnaast is de provincie bezig met het uitwerken van de monitoring.

Meer informatie over Basiskwaliteit Natuur is te vinden in [de toolbox Basiskwaliteit Natuur](#).